

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 17-05-2017
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: SUMEER
Sagsnr.: 1703094
Dok. nr.: 351149

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 20. april 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 800 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 800:

”Ministeren bedes oplyse, hvor mange danske unge under 18 år, der ryger. Ministeren bedes ligeledes oplyse, hvor mange af disse unge, opgjort såvel forholdsmæssigt som numerisk, der statistisk set kan forventes at dø på grund af deres tobaksafhængighed.”

Svar:

Sundhedsstyrelsen oplyser, at andelen af unge under 18 år, der ryger, beregnes på baggrund af data fra Skolebørnsundersøgelsen (HBSC, 2014), som inkluderer 11-15-årige, data fra den Nationale Sundhedsprofil (2013), som inkluderer de 16-17-årige og befolkningsdata fra 1. kvartal 2017 fra Danmarks Statistik.

I beregningen af antallet af unge rygere i 2017 antages det, at rygevanerne i aldersgruppen 11 – 17 årige ikke har ændret sig fra 2013/14, hvor estimerne stammer fra, til 2017. Under denne antagelse kan prævalensestimaterne anvendes på befolkningsdata for de 11 – 17-årige fra 1. kvartal 2017 og antallet af unge der ryger, kan beregnes.

Tabel 2: Andelen af de 11 - 15-årige der ryger, samt hvor mange personer det drejer sig om.

Skolebørnsundersøgelsen (HBSC)	11-årige		12-årige		13-årige		14-årige		15-årige		11-15-årige
	%	Bef. (antal)	%	Bef. (antal)	%	Bef. (antal)	%	Bef. (antal)	%	Bef. (antal)	Samlet antal
Ryger dagligt	1.5	1.011	1.7	1.113	1.8	1.203	3.3	2.212	5.0	3.348	8.887
Ryger mindst én gang om ugen	0.1	92	0.7	456	1.2	816	2.2	1.483	3.3	2.247	5.094
Rygere sjældnere end hver uge	0.2	138	0.8	556	1.4	945	5.4	3.582	9.6	6.512	11.733
Ryger ikke	98.1	65.747	96.8	64.897	95.6	63.964	89.0	58.941	82.1	55.447	308.996
I alt	100.0	66.987	100.0	67.022	100.0	66.928	100.0	66.218	100.0	67.555	334.710

Tabel 3: Andelen af de 16 – 17-årige der ryger, samt hvor mange personer det drejer sig om.

	16 år		17 år		16-17-årige
	%	Bef. (antal)	%	Bef. (antal)	Samlet antal
Ryger dagligt	7.4	5,168	12.5	8,658	13.826
Ryger mindst én gang om ugen	1.8	1,257	2.8	1,939	3.196
Rygere sjældnere end hver uge	4.2	2,933	7.2	4,987	7.920
Har tidligere røget	4.7	3,282	6.6	4,571	7.853
Har aldrig røget	82.0	57,268	71.0	49,175	106.443
I alt	100.0	69,839	100.0	69,260	139.099

Baseret på ovenstående tabel estimeres det således, at:

- 50.656 personer i aldersgruppen 11 – 17 år ryger dagligt, mindst én gang om ugen eller sjældnere end hver uge.
- 22.713 personer i aldersgruppen 11 – 17 år ryger dagligt.

I forhold til at opgøre, hvor mange, der vil dø af deres rygning, oplyser Sundhedsstyrelsen, at der findes forskellige måder at opgøre antallet af rygerrelaterede dødsfald på. Der anvendes to forskellige risikoestimer i analyserne – ét fra 2004 vedr. risikoen forbundet med regelmæssig/daglig rygning (risiko for rygerrelateret død er 50 pct.) og tre estimer fra 1987 vedr. risikoen forbundet med at ryge mindst én gang om ugen (risiko for rygerrelateret død er 21 pct.), at ryge sjældnere end én gang om ugen (risiko for rygerrelateret død er 21 pct.) og med at have røget tidligere (risiko for rygerrelateret død er 15 pct.). Estimerne fra 1987 er de bedste, der er tilgængelige for de nævnte grupper, men det vurderes, at risikoen baseret på disse estimer er undervurderet, da der løbende opnås ny viden om rygningens helbredsskadelige virkninger. Hvis en lignende undersøgelse blev gennemført i dag, vil risikoestimerne således formentlig være højere.

Disse risikoestimer, der eksisterer, er imidlertid baseret på en gennemsnitsberegning i den voksne befolkning, og der er ingen forskning, som direkte beregner risikoestimeret for unge, der holder op før 18 års-alderen. Forskning viser imidlertid, at rygestop, inden man fylder 51 år, kan halvere risikoen for en rygerrelateret død, mens rygestop, inden man fylder 31 år, næsten eliminerer den øgede risiko for en rygerrelateret død. Det kan derudfra udledes, at hvis en mindreårig, der ryger, stopper før myndighedsalderen, så er risikoen for en rygerrelateret død nærmest lig nul.

Hvis man derimod antager, at alle aldersgrupperne bibeholder det samme rygemønster, som de har på det tidspunkt, hvor undersøgelsen er gennemført, estimeres det, at denne gruppes rygning vil resultere i 18.388 rygerrelaterede dødsfald, hvilket svarer til 36 pct. af gruppen af unge rygere.

Hvor mange unge rygere, der ender med at dø af deres rygning, afhænger således af, hvordan deres rygemønster udvikler sig, hvilket der ikke er grundlag for at estimere. Det skal derudover bemærkes, at ovenstående estimer gælder unge, der ryger i dag, jf. spørgsmålsformuleringen, og ikke unge ikke-rygere, der måtte begynde at ryge på et senere tidspunkt. På grundlag af en beregning baseret på de 17-åriges rygemønster, estimerer Sundhedsstyrelsen samlet, at 9,3 pct. af dem, der er unge i dag, kan forventes at dø af deres rygning.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Erich Erichsen